

טובה ברלינסקי ציורי פסטל
חנה חר"ג-צונץ יצירתה הקרמית

המוזיאון לאמנות חדשה. עירית חיפה אייר תש"ל

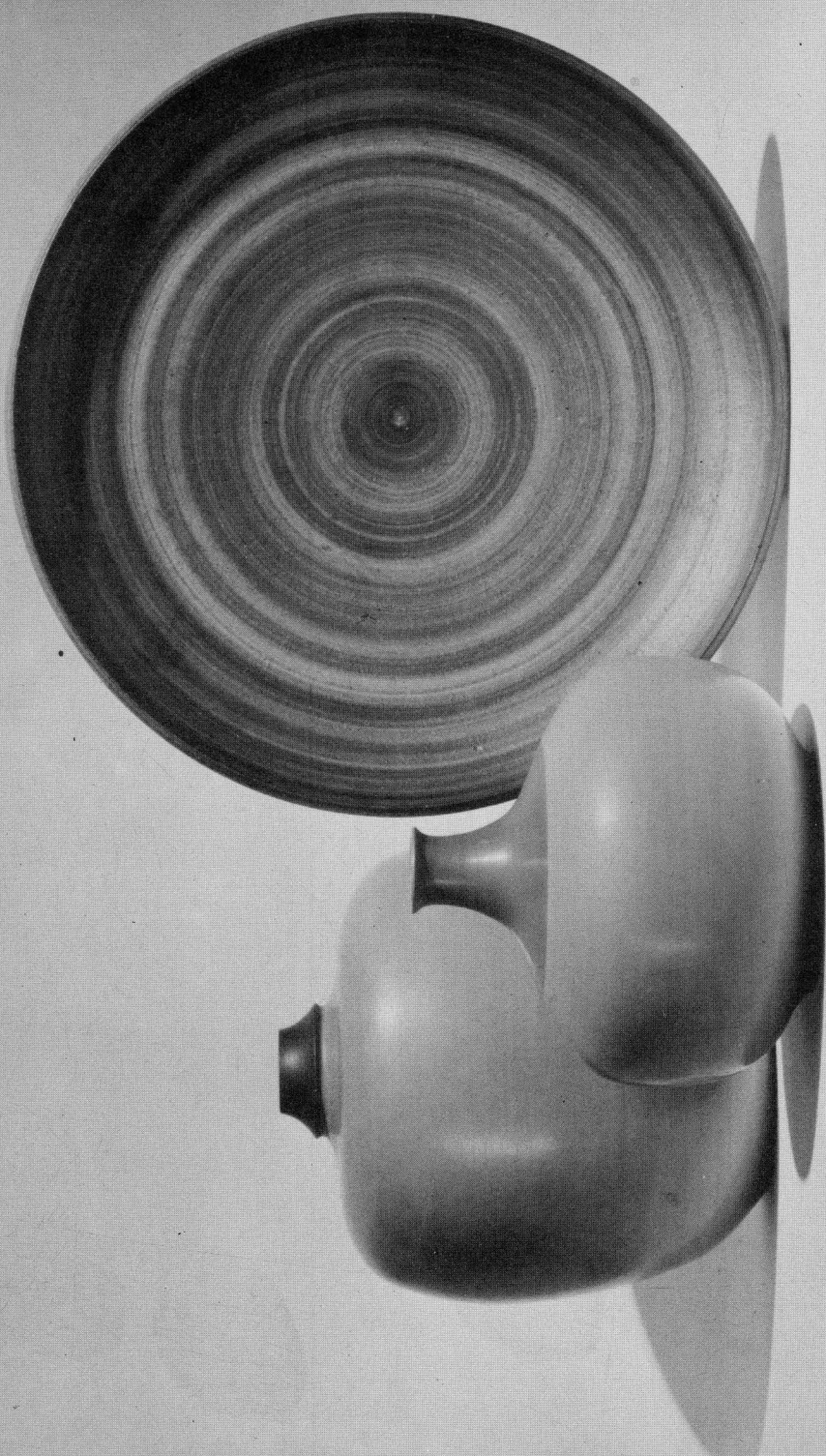
לא קל למצוא הגדרה לחדר-העבודה של חנה חר"ג-צונץ. בית מלאכה? מעבדה? אטליה? מקלטו של האלכימאי האחרון? נדמה, שנהיה קרובים למציאות באומרו שיש לו למקום הזה קמעה מכל המוזכר. כמו ביתר המקצועות האמנותיים דרושה מאמן-הקרמיקה לא רק התמצאות בנעשה בשטח זה, אלא אף תרומה אישית לתהליכים טכנולוגיים של היצירה. חנה חר"ג-צונץ הרגישה זאת מאז החלה עוסקת במקצוע. היא ממצה את כל האפשרויות של חומרים הנמצאים בהישג ידה. בין היתר מן הראוי להצביע על מציאת חומרים מתאימים בארץ לייצור חומר עתיק-יומין: טרה-סיגילטה, בו מצאה בטוי אצילות עיצובם של הכלים בידה הבטוחה והמעודנת של חנה. המומנט של המצאת חומרים אינו שייך לתחום היוקרה של האמנית. זאת השלכה בלבד של הבנת שליחותו האמנותית של קרמיקאי ישראלי — ולא רק ישראלי, מובן; הבעיה היא אוניברסלית. המומנט הזה שייך לעמדה פילוסופית לגבי מעשה-היצירה במובן הכללי ביותר.

שאיפותיה של האמנית ניתן להגדיר כחיפוש איזון בין עיצוב הצורה וניצול האפשרויות הטמונות בחומר. צבע הכלי ממלא תפקיד חשוב אף הוא, אך הוא אינו אלא וואקטור של שני הגורמים הללו. במילים אחרות: חנה שואפת להביא לידי ביטוי המלא את החומר, בו היא משתמשת לעיצוב הכלי. היא מבקשת להבליטו במלוא יופיו, כוחו וצביונו, לצל את כל סגולותיו. הצבע תפקידו לאחד ולעזור להבנת הקונצפטציה של עיצוב הכלי כשהוא. שני הגורמים האלה הם פרטנרים שווי-ערך לצורת הכלי, אשר צומחת בהתאם להם ובהתאם ליעדו הפונקציונלי של האובייקט. אלה חיפושים אחרי בטוי לרעיון פלסטי-פיסולי גרידא.

שטח פעילותה של חנה חר"ג-צונץ הוא נרחב ומגוון ביותר. תערוכתנו מדגימה, במידה צנועה, את רוחה, שלא יודעת מנוח. ליד כלים כגון קערות ומערכות-קפה מוצגים אלמנטים המיועדים לשילוב בארכיטקטורה. ליד כדים וצנצנות נמצאות דוגמות למחיצות דקורטיביות עשויות חרסינה בגלגולה הפינאנסי, בלתי מזוגת, המדברת אלינו בטוהר שפתה החומרי ובעדינות עיצובה.

ידועים לנו אי-אלה ספקות, שיקולים ומחשבות, שהוקדשו להגדרת מלאכת-מחשבת וכיצד לסווגה. האם מקצוע זה הוא איזה-שהוא דרג של מלאכה, האם זאת אמנות צרופה, או שמה יש לתלותו באמצע בין שני המושגים הללו. אך לאיש האוהב להימצא מוקף חפציהן בחייו היומיומיים אין ספק בדבר מקומה של חנה חר"ג-צונץ בקונסטלציה האמנותית. אין כאן מקום להרהורים על סיווגו של פרי עבודתה. מארגן התערוכה בקונסטלה בברן, מר סצאמן, התבטא בסימפוזיון: "זוהי אמנות, משום שאמן עושה זאת; והוא אמן, משום שהוא מאמין כי מעשי ידיו הינם אמנות" (*). דבריו אלה אני מייחס במלוא משמעותם ליצירתה של חנה חר"ג-צונץ.

ג. תדמור

חנה חר"ג-צונץ נולדה בשנת 1915 בהמבורג, גרמניה. בשנים 1934-1940 למדה קרמיקה לראשונה אצל זיגפריד מילר ואחרי-כן השתלמה במקומות אחרים בגרמניה, בפרג ובפירנצה. עלתה ארצה בשנת 1940 ועד 1942 עבדה אצל הדוויג גרוסמן בירושלים. משנת 1943 עברה להתגורר בחיפה. בתחילה עבדה בתעשייה קרמית ומשנת 1945 עובדת באופן עצמאי בבית-מלאכה שלה, על ה"הכרמל. פרט לעבודת היצירה בבית-המלאכה עוסקת בהוראה במכון לאמנות של סמינר הקיבוצים "אורנים" ובטכניון בחוגים לעיצוב המוצר, כמרכזן בעיצוב עבור התעשייה הקרמית.

חברה באקדמיה הבינלאומית לקרמיקה.

השתתפות בתערוכות כלליות: החל מסוף מלחמת העולם השנייה משתתפת בקביעות בתערוכות של מלאכת-מחשבת, של קרמיקה ועיצוב המוצר, שהתקיימו בארץ. בחוץ לארץ עבודותיה הוצגו: בתערוכות ה-EXPO בבריסל ובמונטריול; בסמיטסונין אינסטיטוט, וושינגטון; במוזיאון לאמנות חדשה, ניו יורק; בשטוטגרט ובמינכן. כמרכזן באנגליה, איטליה, צרפת, הולנד, פולין, טורקיה, יפן, ברזיל, ארגנטינה ודרום-אפריקה.

תערוכות-יחיד: המוזיאון לאמנות חדשה, חיפה; בית וילפריד ישראל, קיבוץ הזורע; בית צבי, רמת-גן; מוזיאון הקרמיקה במוזיאון הארץ, תל-אביב.

פרסים ראשוניים: 1952 תערוכה ארצית כללית, מוזיאון בצלאל, ירושלים; 1955 תערוכה ארצית לקרמיקה, מוזיאון לאמנות חדשה, חיפה; 1956 תערוכה כללית במוזיאון בצלאל, ירושלים; 1961 תערוכה בינלאומית של אמנות שימושית, תל-אביב; 1964 תערוכה ארצית של קרמיקה, בית הקרנות, חיפה; 1967 תערוכת עיצוב המוצר, תל-אביב.

עבודותיה נרכשו על-ידי מספר מוזיאונים ואספנים פרטיים בארה"ב, אנגליה, איטליה, גרמניה, יפן וישראל.

Exhibits

מוצגים

pots

כלים

earthenware

חומר קדרים אדום

stoneware

חומר "סטונוואר"

chamotte

חומר חסין אש (שאמוט)

vitreous china

חרסינה

illuminated divider

חיץ מואר

vitreous china

חרסינה

sculptured bricks for divider or walls

לבנים לחיץ או לקיר

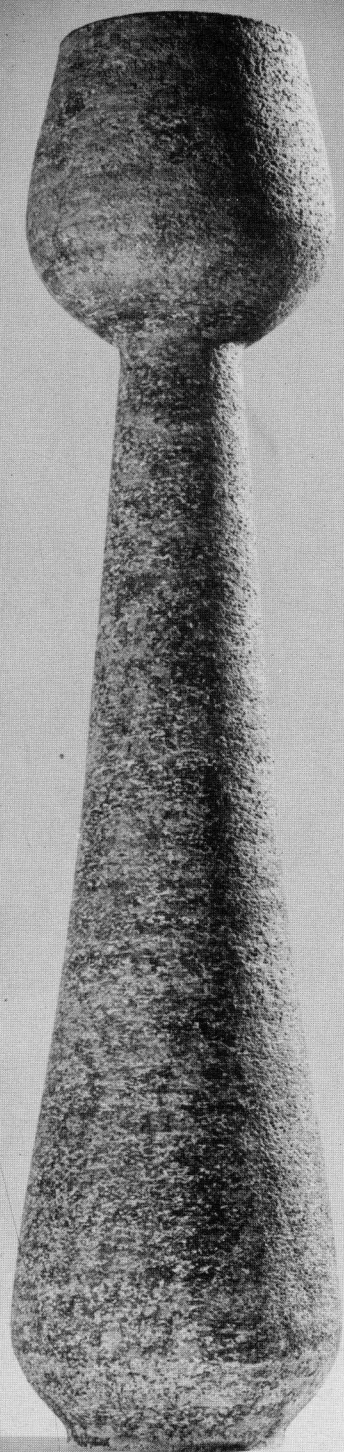
wall lighting

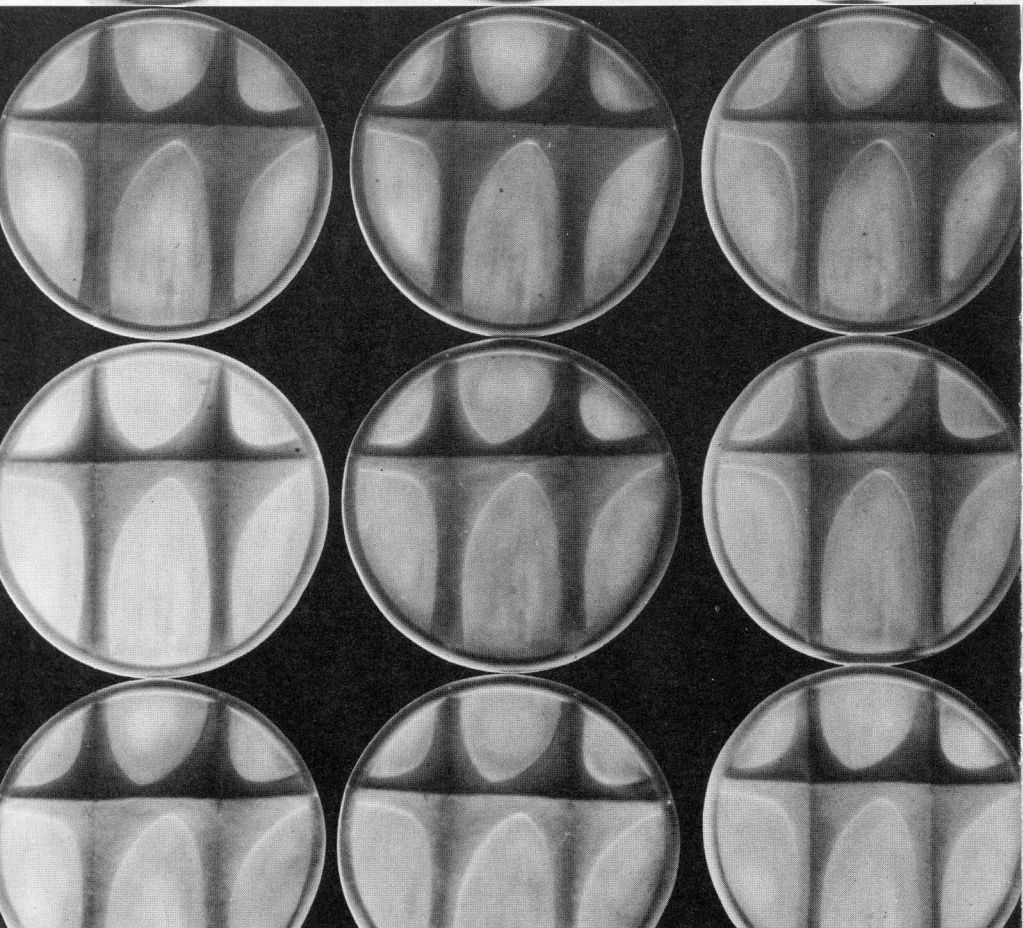
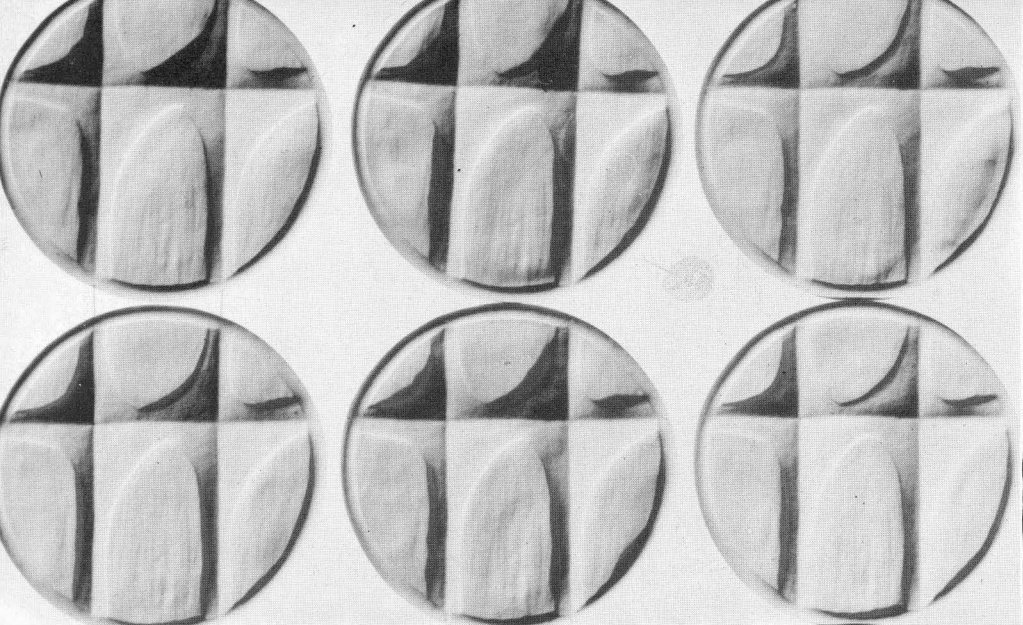
דקורציה מאירה לקיר

vitreous china

חרסינה

מודלים של כנים למנורות לייצור תעשייתי
models of lamp-bases for industrial production

Hanna Charag-Zuntz was born in Hamburg, Germany. From 1934 to 1940 she studied pottery and pottery-making with Siegfried Müller, and afterwards in other centres of Germany, as well as in Prague and Florence. Immigrated to Israel in 1940 and worked with Hedwig Grossmann in Jerusalem until 1942. In 1943 she went to live in Haifa. At first she worked for the local ceramics industry, but since 1945 she produces independently in her own studio on Mount-Carmel. Aside from this, she is also engaged in teaching her craft and in designing industrial pottery at the Art Institute of Teacher's Seminary "Oranim" and at courses for Industry Design at the Technion, Israel Institute of Technology, Haifa.

Member of the International Academy of Ceramics.

Group exhibitions: Since the end of World War II her works were shown in exhibitions of arts and crafts and industrial design in Israel and abroad. She took part in exhibitions: EXPO in Brussels and Montreal; Smithsonian Institute, Washington; Museum of Modern Art, New-York, in Stuttgart and Munich as well as in England, Italy, France, Holland, Poland, Turkey, Japan, Brazil, Argentina and South-Africa.

One-man exhibition: Museum of Modern Art, Haifa; Beit Wilfried Israel, Kibbutz Hazorea; Beit Zvi, Ramat-Gan; Museum Haaretz, Museum of Ceramics, Tel-Aviv.

First prizes: 1952 Bezalel Museum, Jerusalem; 1955 Museum of Modern Art, Haifa; 1956 Bezalel Museum, Jerusalem; 1961 International Exhibition, Tel-Aviv; 1964 Industrial Design, Haifa; 1967 Industrial Design, Tel-Aviv.

Works of Hanna Charag-Zuntz were purchased by a number of museums and private collections in the U.S.A., England, Italy, Germany, Japan and Israel.

It is not easy to find the exact definition for Hanna Charag-Zuntz's work-room. A workshop? laboratory? atelier? the refuge of the last of the alchemists? It would be closer to the truth to say that the place has a bit of each of the mentioned terms. As in other artistic professions it is demanded of the potter not only to be au courant of what is being done in this field, but to add his personal contribution to the technological process. This Hanna Charag-Zuntz has been aware of ever since she began working in ceramics. She exhausts all the possibilities of the materials she works with. It is worth noting here the discovery of suitable indigenous materials in Israel for the making of terra-sigillata through which she found the expressive forms for the delicacy of the designs of her pottery, made by a sensitive and confident hand. The invent of new materials is not a matter of prestige for our artist. It stems from her understanding of the artistic purpose of an Israeli ceramics-artist. More than that: this moment is part of a philosophica' attitude to creativity in an universal sense.

This artist's aspirations may be described as a search for a balance between the design of a form and the exploitation of the possibilities inherent in the material. The colour of the object also plays an important part although it is only a vector of these two factors. In other words, Hanna strives to give utmost expression to the essence of the material which she uses to form the vessel. She strives to evoke all its beauty, force and colour, to utilize all its attributes. It is the function of colour to unify, and clarify the conceptuality of the design. These factors are equal partners in the making of the object, which develops as they intend it to, and in accordance with its functional purpose. These are pursuits of a plastic-sculptural idea.

Hanna Charag-Zuntz's activities cover a broad and variegated field. Our exhibition illustrates, on a modest scale, the force of her spirit, which knows no rest. Along with bowls and coffee-sets are shown elements to be coordinated into architectural uses. Near jugs and vases we find decorative porcelain-dividers, made in its finesse reincarnation, and appearing in all the purity of the idiom of the material and the delicacy of design.

We know the doubts, the pondering, the re-examinations that were devoted to the definition of the applied-art and how to classify it. Is it a craft or a pure-art, or should it be placed between these two concepts? However, the person who finds pleasure in being surrounded by objects of beauty in his daily life has no doubts about Hanna's place in the constellation of the arts. There is no doubt of how classify fruits of her work. Mr. Szeemann, the organizer of an exhibition at the Kunsthalle in Berne, said at a symposium: "It is art because an artist does it, and he is an artist because he believes that what he is doing is art". *) These words I dedicate, absolutely, to Hanna Charag-Zuntz's oeuvre.

G. Tadmor

*) From: Herta Wescher : Biennal and Balance Sheet; Cimaïse, no. 93-94, 1969.

tova berlinski pastels

hanna charag-zuntz ceramics

the museum of modern art, haifa may 1970